

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget 2022 til 2025 d. 22-04-2025

Mødedato Tirsdag d. 22. april 2025 kl. 08:00

Mødested Rådhuset, Mødelokale Domkirken - 129

Mødedeltagere Holger Schou Rasmussen, Henrik Jacobsen, Ann-Britt
Lærkedahl, Lasse Falster, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Lars
Christiansen, Eric Steffensen, Merete Meyer, Tine Vinther
Clausen, Vibeke Grave

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budget 2026 - budgetproces og rammebesparelser.....	4
Budgetopfølgning 28. februar 2025.....	6
Fastsættelse af takst til styrket affaldstilsyn.....	10
Ansøgning om økonomisk støtte til de lokale handelsstandsforeninger.....	12
Kommissorium for strategiske bymidteplaner for Maribo og Nakskov.....	13
Ansøgning om kommunegaranti på 1,3 mio. kr. til Sønderby Vandværk.....	15
Bevilling til separat kloakering af Stormarksskolen.....	17
Forslag og høring - Kommuneplantillæg og lokalplan for boligområde øst for Agerhønevej i Maribo.....	19
Forslag og høring - Kommuneplantillæg og lokalplan for naturhotel ved Bønderskov ved Birket.....	23
Boligpolitisk handleplan 2025 - 2026.....	26
Industriparker.....	28
Befolkningsprognose 2025.....	30
Godkendelse af administrationsgrundlag for håndtering af nybyggeri af almene boliger i Lolland Kommune.....	31
Hensigtsmæssig løsning for skolerne i Nakskov.....	32
H.N. Andersen Kollegiet - Budget 2025-2026.....	34
Fyrtårnsdrøftelse i udvalget.....	36
Udtalelse til Ankestyrelsen om støtte til multihal i Maribo.....	37
Udtalelse til Ankestyrelsen om initiativsager.....	38
Borgerrådgiverens årsrapport 2024.....	39
Byrådets introduktionsprogram 2026: Forslag til elementer.....	40
Åben orientering.....	41
Lukket: Lukket orientering.....	42
Lukket: Klage over bortfald af alkoholbevilling til Sportsbaren	43
Godkendelse af referat.....	44

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-20-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 22. april 2025.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Dagsorden til møde i ØKE udvalget den 22. april 2025

Punkt 2: Budget 2026 - budgetproces og rammebesparelser

00.30.10-Ø00-2-24

Historik

Sagen om budgetproces 2026 herunder rammebesparelser blev behandlet i udvalget den 20. februar.

Det blev på mødet besluttet at udsætte behandlingen af indstillingspunkt nr. 3 "at udvalget godkender den udvalgsfordelte besparelsesramme svarende til i alt 70 mio. kr. i 2026" til nærværende møde.

Sagen blev genbehandlet den 19. marts med beslutning om udsættelse af indstillingspunkt nr. 3 til nærværende møde.

Supplerende sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter og tager stilling til oplæg til rammebesparelser svarende til 70 mio. kr. i budget 2026 jævnfør fordelingen på udvalg alene efter størrelsen af serviceudgifter, se skema nedenfor.

Administrationen indstiller, at udvalget godkender den udvalgsfordelte besparelsesramme i 2026 på i alt 70 mio. kr.

Sagsresumé

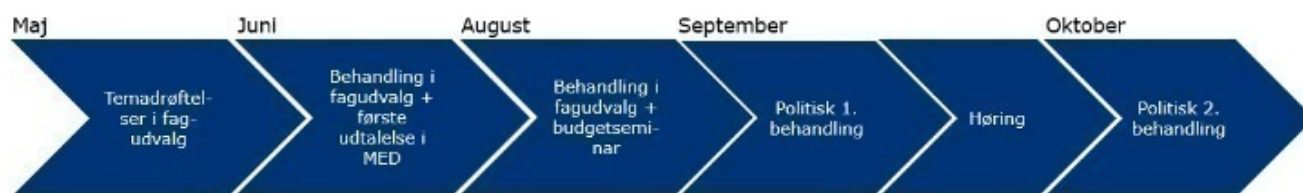
Økonomi- og Erhvervsudvalget bedes tage stilling til den politiske budgetproces og tidsplan for budget 2026 herunder et borgermøde om budget 2026 afholdt i juni. Samtidig skal udvalget tage stilling til oplæg til rammebesparelser i næste års budget.

Sagsfremstilling

I det vedtagne budget 2025 fremgår det, at der vil mangle 220 mio. kr. i 2026, 344 mio. kr. i 2027 og 375 mio. kr. i 2028.

I 2026 må de 150 mio. kr. tilskrives udefrakommende udfordringer på den ene side, hvor de resterende 70 mio. kr. på den anden side må tilskrives henholdsvis demografisk tilpasning og opdrift. Ud fra den betragtning er oplægget til en samlet rammesparelse i budget 2026 på i alt 70 mio. kr.

Administrationen har udarbejdet et forslag til den politiske budgetproces, der ser således ud

Til brug for temadrøftelserne i fagudvalgene i maj måned vil der foreligge et katalog med forslag til besparelser. De forslag, som udvalget ønsker at arbejde videre med, vil indgå i behandlingen på fagudvalgmøderne i juni måned. Disse forslag sendes samtidig til udtalelse i MEDorganisationen. Udtalelserne vil indgå i fagudvalgenes genbehandling af forslagene i august måned.

Som vanligt er der høring af alle høringsberettigede parter i september måned.

Det foreslås, at der afholdes et borgermøde om budget 2026 i juni måned, hvor høringsberettigede parter inviteres, og alle borgere i øvrigt i Lolland Kommune er velkomne. Et borgermøde i juni kan være rammesat ud fra fagudvalgenes junibehandling af forslagskataloget.

Detaljeret tidsplan for det politiske arbejde, høringer og udtalelser er vedlagt som **bilag**.

Økonomi

For at give et overblik over rammebesparelsernes størrelse på udvalg er nedenfor vist en fordeling af den samlede besparelse på 70 mio. kr. alene efter størrelsen af serviceudgifter.

1.000 kr.

	Budget 2026	Rammebesparelse
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	165.323	4.091
Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget	77.582	1.920
Børne- og Skoleudvalget	924.821	22.888
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	696.031	17.226
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	529.887	13.114
Økonomi- og Erhvervsudvalget	434.830	10.761
Serviceudgifter i alt	2.828.474	70.000

Besparelsen udgør samlet set 2,5 procent af budgettet til serviceudgifter.

Økonomi- og Erhvervsudvalgets budget er reduceret med bevillingsreserven, der svarer til knap 29 mio. kr.

Indstilling

Administrationen indstiller,

1. at udvalget godkender den politiske tidsplan for budgetprocessen i 2026
2. at udvalget godkender borgermøde om budget 2026 i juni måned
3. at udvalget godkender den udvalgsfordelte besparelsesramme svarende til i alt 70 mio. kr. i 2026.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 20. februar 2025, punkt 3:

Fraværende: Tine Vinther Clausen

Forslag nr. 1 og 2 godkendes.

Behandlingen af forslag nr. 3 udsættes til næstkommende Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. marts 2025, punkt 5:

Fraværende: Lasse Falster

Behandling af forslag nr. 3 udsættes til næstkommende Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde.

Beslutning

Ad forslag nr. 3) Godkendt målsætning om justering af den udvalgsfordelte besparelsesramme til i alt 50 mio. kr.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Politisk budgetproces og tidsplan_budget 2026_tilg

Punkt 3: Budgetopfølgning 28. februar 2025

00.32.00-Ø00-19-24

Sagsresumé

Sagen omhandler årets første budgetopfølgning pr. 28. februar 2025.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Det er årets første opfølgning og viser forventningerne til 2025.

Overordnet ser driftsøkonomien fornuftig ud dog med betydelige udsving imellem de enkelte udvalg. På baggrund af forventningerne i budgetopfølgningen lander de samlede serviceudgifter 43 mio. kr. under kommunens serviceramme.

Anlægsforbruget forventes - som i 2024 - at blive relativt højt med et forbrug på knap 191 mio. kr.

Der foreslås et mindre lånoptag end først planlagt - svarende til knap 50 mio. kr. Det bunder i færre faktiske låneberettigede udgifter i 2024 primært, fordi projektet vedrørende uddybning af sejlrenden ikke blev igangsat. Det forventede lånoptag i 2025 er således nu på cirka 17 mio. kr. – svarende til, hvad der er tilbage af lånerammen for 2024.

Likviditeten er i forhold til kassekreditreglen (gennemsnit af de seneste 365 dages likviditet) nogenlunde god. Der forventes imidlertid en yderligere tilbagebetaling af ukendt størrelse i første halvår 2025 vedrørende efterreguleret ejendomsskat, der udbetales via kommunens bankkonto. Samtidig vil hjemtagelse af yderligere lån og et ændret anlægsforbrug også have stor betydning for likviditetsudviklingen.

Budget 2025 er korrigeret med budgetoverførslerne fra 2024. Dette er ændret praksis siden sidste år, og overførslerne fra 2024 er således indarbejdet i budgettet og forudsættes at være godkendt på byrådets møde i marts måned.

Det samlede regnskabsresultat for Lolland Kommune forventes at vise et underskud på godt 55 mio. kr., hvilket er væsentligt mindre end det korrigerede budget på næsten 194 mio. kr. Når overførslerne til 2026 ikke medregnes, formindskes afvigelsen til knap 39 mio. kr., se nedenstående tabel.

Resultat, mio. kr.	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forventet afvigelse	Afvigelse uden forventede overførsler
Indtægter (skatter og tilskud)	-4.283,3	-4.282,8	0,5	0,5
Driftsudgifter	4.229,7	4.134,3	-95,4	-35,1
Renter	12,8	12,8	0,0	0,0
Anlæg	234,5	190,9	-43,6	-4,2
Resultat i alt	193,7	55,2	-138,5	-38,8

Indtægter

Med baggrund i en korrektion af det permanente tilskud vedrørende skattenedsættelse foreslås en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. på tilskud og udligning.

Drift

Det foreslås, at bevillingsreserven flyttes fra Økonomi- og Erhvervsudvalget til kassen, idet den vanskeliggør opfølgningen på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område. Den fastholdes som reserve, men placeres i stedet i kassen. Der

vil som hidtil blive fulgt op på bevillingsreserven.

Samlet set forventes mindreudgifter på godt 35 mio. kr. til drift, når de skønnede overførsler til 2026 fratrækkes. Serviceudgifterne ligger 14 mio. kr. lavere end forventet, hvor udgifter til områder, der ikke er service, ligger 21 mio. kr. lavere.

Det samlede mindreforbrug relaterer sig hovedsageligt til to udvalg. Dels Social- og Arbejdsmarkedsudvalget med mindreudgifter på 22,5 mio. kr. især som følge af lavere udgifter på arbejdsmarkedsområdet og dels Økonomi- og Erhvervsudvalget med mindreudgifter på 28,1 mio. kr., hvilket mestendels kan tilskrives bevillingsreserven på 28,9 mio. kr.

Der forventes samtidig merudgifter på knap 12 mio. kr. (når de skønnede overførsler til 2026 ikke medregnes) fordelt med 6 mio. kr. på Børne- og Skoleudvalget primært på grund af øgede udgifter til anbragte børn og unge og med 5,6 mio. kr. på Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget især til konfliktforebyggelse og fast vagt samt mellemkommunale betalinger.

Detaljerede forklaringer på afvigelserne i driften fremgår af det vedlagte **bilag**.

Der foreslås negative tillægsbevillinger på i alt 25,5 mio. kr. til driften, hvoraf bevillingsreserven udgør 28,9 mio. kr.

De samlede tillægsbevillinger til serviceudgifter udgør 1,4 mio. kr. Hvis de foreslåede indstillinger godkendes, vil bevillingsreserven dermed blive reduceret til 27,5 mio. kr.

Anlæg

Der forventes anlægsudgifter på 191 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på knap 235 mio. kr. En forskel på 44 mio. kr.

Erfaringsmæssigt er der på nuværende tidspunkt fortsat stor usikkerhed om anlægsudgifternes størrelse, da de indmeldte forventninger sædvanligvis er væsentligt højere end de endelige regnskabstal. Der foreslås samlet en negativ tillægsbevilling på 3,1 mio. kr. til anlæg.

Lån

Der ligger en forventning om lånoptag på næsten 67 mio. kr. i budget 2025. Budgettet er dannet på baggrund af den forventede låneramme opgjort i 2024, hvor lån først optages i 2025. De faktiske låneberettigede udgifter i 2024 udgør kun 17 mio. kr., og der forventes som udgangspunkt ikke yderligere optagelse af lån i 2025. Der foreslås derfor en tillægsbevilling på 49,6 mio. kr. i mindre lånoptag.

Likviditet

Den gennemsnitlige likviditet udgjorde 122 mio. kr. ved udgangen af februar måned. Ved årets udgang forventes gennemsnitslikviditeten at være faldet til 59 mio. kr. Det vil være væsentligt lavere end ved udgangen af 2024.

Hvordan så det ud ved budgetvedtagelsen

I det oprindelige budget for 2025 var det forventningen, at regnskabet, efter renteudgifter og anlæg, ville vise et underskud på knap 11 mio. kr. I denne budgetopfølgning er forventningen et underskud på 55 mio. kr.

Denne ændring skyldes primært store anlægsoverførsler og en øget forventning om at anvende midler i indeværende år. Forventningen til anlægsforbruget er således steget med 70,6 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Omvendt er forventningen til driftsudgifterne faldet siden budgetvedtagelsen. Ved denne opfølgning skønnes driftsudgifterne at lande på 4.134 mio. kr. mod de oprindeligt budgetterede 4.162 mio. kr. svarende til et fald på godt 27 mio. kr. Denne ændring skyldes primært lavere forventede udgifter til andet end service.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser som følge af denne budgetopfølgning.

Område	Indgår i indstillingspunkt	Bevilling, mio. kr.	Bevilling i alt, mio. kr.

Bevillingsreserven	4		-28,9
Drift			3,5
Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget	1	1,2	
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	2	2,0	
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	3	-0,5	
Økonomi- og Erhvervsudvalget	5	0,8	
Anlæg			-3,1
Salg af grunde	6	-0,7	
Bymidte, besparelse	7	-2,4	
Finansiering			50,1
Tilskud og udligning	8	0,5	
Mindre lånoptag	9	49,6	
Samlet kassetræk			21,6

Nedenfor er vist de forventede bevillingsmæssige udeståender, der endnu ikke er medtaget.

Udvalg	Mio. kr.
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	2,8
Børne- og Skoleudvalget	6,0
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	3,6
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	-21,9
Forventet mindreudgift i alt	-9,5

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lolland Kommunes principper for økonomistyring.

Indstilling

Administrationen foreslår,

1. at der til Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget gives en tillægsbevilling på i alt 1,2 mio. kr. dels 0,9 mio. kr. til dækning af manglende gebyrindtægter vedrørende inkassogebyrer finansieret af bevillingsreserven og dels 0,3 mio. kr. vedrørende besparelse til Brandstrup Foreningshus, idet besparelsen omplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget. Begge dele gælder i 2025 og i efterfølgende år

2. at der til Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget gives en tillægsbevilling på 2 mio. kr. i 2025 og i efterfølgende år med baggrund i indtægtstab relateret til lukning af Møllecentret. Beløbet finansieres af kassen
3. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en samlet negativ tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. dels 42.000 kr. til dækning af den kommunale egenfinansiering på projektet Femern Agency finansieret af bevillingsreserven og dels en negativ bevilling på 0,6 mio. kr. i 2025 og i efterfølgende år vedrørende TROP-lønmidler til medarbejdere placeret i Center for Social Service., idet beløbet budgetomplaceres til Økonomi- og Erhvervsudvalget
4. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 28,9 mio. kr., idet bevillingsreserven overføres til kassen
5. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en samlet tillægsbevilling på 0,8 mio. kr. i 2025 og i overslagsårene dels 0,6 mio. kr. vedrørende TROP-midler, idet beløbet budgetomplaceres fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, dels en negativ bevilling på 0,3 mio. kr. vedrørende besparelse til Brandstrup Foreningshus, idet besparelsen budgetomplaceres fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget og dels 0,5 mio. kr. vedrørende fælles kommunalt samarbejde finansieret af bevillingsreserven

- alt i alt en kassetilførsel på 25,5 mio. kr. fra driften -

6. at der til anlæg gives en tillægsbevilling på 0,9 mio. kr. i indtægter og på 0,2 mio. kr. i udgifter vedrørende salg af grunde
7. at en nettoudgift på 2,4 mio. kr. på anlæg vedrørende fornyelse af bymidtepuljer 2023 lægges i kassen, idet beløbet ikke længere skal anvendes

- alt i alt en kassetilførsel på 3,1 mio. kr. fra anlæg -

8. at der gives en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til tilskud og udligning
9. at der gives en tillægsbevilling på 49,6 mio. kr. til mindre lånoptag i 2025.

Alt i alt et samlet kassetræk på 21,5 mio. kr.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af byrådet.

Bilag

Økonomisk ordbog_revideret maj 2024_tilg

Budgetopfølgning Lolland Kommune 28. februar 2025

Punkt 4: Fastsættelse af takst til styrket affaldstilsyn

07.17.01-S29-1-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 7. april 2025.

Sagsfremstilling

Pr. 1. januar 2025 er en ny lovgivning (bekendtgørelse om affaldstilsyn) trådt i kraft, der skal styrke tilsynet med virksomheders sortering og håndtering af affald.

Alle virksomheder i Danmark, herunder offentlige institutioner, har pligt til at sortere deres affald og sikre, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding. Derfor er det politisk besluttet at styrke tilsynet med virksomhedernes affaldshåndtering fra 2025 med en ensrettet praksis på tværs af landet.

Det styrkede affaldstilsyn skal sikre:

- at alle virksomheder – både affaldsproducenter, indsamlingsvirksomheder og modtageanlæg – overholder regler om affaldshåndtering og -sortering,
- at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding,
- at der er en reel høj materialenyttiggørelse,
- at der er lige konkurrencevilkår på affaldsområdet.

Affaldstilsynet vil blive målrettet de virksomheder, hvor der er størst risiko for, at reglerne ikke bliver overholdt, og hvor miljörisikoen ved regelbrud er størst. Tilsynene omfatter også virksomheder, der ikke tidligere har modtaget regelmæssigt miljøtilsyn af kommunen.

Med de nye regler vil der være to nye typer tilsyn, et administrativt affaldstilsyn foretaget af Miljøstyrelsen, samt et fysisk tilsyn foretaget af enten kommunen eller Miljøstyrelsen.

Det administrative tilsyn omfatter udtræk af data fra det fælles affaldsdatasystem (ADS), data i CVR-registreret og/eller branchespecifikke data. ADS er det system som alle affaldsindsamlere m.v. skal indberette oplysninger om indsamlet affald til.

På baggrund af det administrative tilsyn kan virksomheder blive udtaget til fysisk affaldstilsyn, f.eks. hvis der er uoverensstemmelser mellem de indberettede data i ADS og den viden man har om hvilke affaldsfraktioner og mængder, der er typisk for branchen.

På det fysiske tilsyn vil kommunen eller Miljøstyrelsen føre tilsyn med, om virksomheden lever op til reglerne om kildesortering og håndtering med henblik på materialenyttiggørelse.

Virksomheder, der er omfattet af regelmæssigt miljøtilsyn, vil fremover modtage et styrket affaldstilsyn i forlængelse af miljøtilsynet.

Affaldstilsyn og miljøtilsyn er to forskellige tilsyn. Affaldstilsyn har fokus på sortering af affald, materialenyttiggørelse, håndtering og behandling samt reel genanvendelse, mens miljøtilsyn bl.a. har fokus på emissioner til luft, lugt i og støj til omgivelserne og forhold, der kan medføre forurening.

De to tilsyn har således forskellige formål og følger forskellige regler, også om f.eks. gebyropkrævning, tilbagemeldinger og offentliggørelse. Det er derfor vigtigt at skelne mellem affaldstilsyn og miljøtilsyn, også hvis de to typer tilsyn udføres samtidig.

Økonomi

Det er et lovkrav, at affaldstilsynene på virksomheder brugerfinansieres 100%. Det vil sige, at alle omkostninger, der knytter sig til tilsynsforløbet, både direkte og indirekte, medtages ved fastsættelsen af gebyret. Taksten fastsættes årligt af kommunen som en fast timesats.

Da der er tale om ny lovgivning og ny praksis på området, har det ikke været muligt at medtage gebyret i budget 2025 i forbindelse med den årlige budgetproces.

Administrationen forventer et gennemsnitligt tidsforbrug pr. tilsynsforløb på 6,25 timer, og i 2025 vil det samlede antal tilsyn, som kommunen skal foretage, forventeligt blive omkring 140. Ud af dem vil 73 virksomheder også skulle have et regelmæssigt miljøtilsyn. Antallet af tilsyn vil stige markant de kommende år.

På denne baggrund påregnes, at der skal bruges 875 timer på denne nye tilsynsopgave i 2025.

Administrationen har beregnet gebyret til kr. 618 pr. time. Taksten opkræves pr. påbegyndt halve time. Gebyret opkræves uden moms, idet der er tale om en myndighedsopgave. Som udgangspunkt for beregningen af timesatsen er anvendt lønomkostninger inkl. pension, udgift til tjenestebil samt overhead, der dækker over husleje, kontorhold, ledelse mv.

Med de ovennævnte forudsætninger vil budget for 2025 for de nye affaldstilsyn medføre en omkostning på kr. 540.900 og en tilsvarende indtægt på kr. 540.900.

På grund af usikkerhed om både antal af tilsyn samt gennemsnitligt tidsforbrug pr. tilsyn er forslag til budgettet forbundet med en vis usikkerhed.

Til sammenligning er taksten for affaldstilsyn i nabokommunerne Guldborgsund, Vordingborg og Næstved fastlagt til hhv. kr. 987, kr. 819 og kr. 685.

Bemærk, at gebyret for affaldstilsyn ikke er identisk med det gebyr, der kan opkræves i forbindelse med et miljøtilsyn efter reglerne herom. Timetakst for miljøtilsyn fastsættes årligt af Miljøstyrelsen.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Bekendtgørelse om affaldstilsyn, BEK nr. 1221 af 22. november 2024

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At godkende takst for styrket affaldstilsyn med kr. 618 pr. time til ikrafttrædelse pr. 1. maj 2025.
- At der gives en tillægsbevilling på indtægtsbudgettet på 540.750 kr. samt en tilsvarende tillægsbevilling på udgiftsbudgettet på 540.750 kr. gældende fra budgetår 2025.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 7. april 2025, punkt 4:

Godkendt som indstillet. Din stemme kan ikke tilslutte sig et styrket affaldstilsyn, da de finder tilsynet unødvendigt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Punkt 5: Ansøgning om økonomisk støtte til de lokale handelsstandsforeninger

01.00.05-Ø40-1-25

Sagsresumé

ØKE skal behandle to ansøgninger fra de lokale Handels- og Erhvervsforeninger hhv. Nakskov Handel og Erhverv (NHE) og Maribo Handel og Erhverv (MHE).

Sagsfremstilling

Maribo Handel og Erhverv (MHE) og Nakskov Handel og Erhverv (NHE) har hver især fremsendt ansøgning om økonomisk støtte til Lolland Kommune (LK).

MHE ønsker at tilstræbe mere liv i Maribo bymidte samt styrke medlemmernes kapacitet til både at udnytte de muligheder, og imødegå de risici, der i de kommende år uden tvivl vil påvirke handelslivet og hele udviklingen af Maribo. Bestyrelsen ønsker derfor at styrke MHE med en fuldtidsansat medarbejder til, sammen med medlemmer, udvalg og bestyrelse, at stå i spidsen for en række påtrængende og udviklingsmæssige tiltag i de kommende år.

MHE ansøger LK om et på tilskud på 650.000 årligt over en 4-årig periode, men peger samtidigt på muligheden af at medfinansiere 10%.

NHE ønsker at styrke byens handel, tiltrække turister og sikre en bæredygtig udvikling for Nakskov som attraktiv handels- og turistdestination, understøtte den eksisterende optimisme og interesse fra det lokale erhvervsliv og frivillig korpset til at løfte Nakskov, samt gribe de muligheder den generelle udvikling på LF bringer med sig. NHE har én fuldtidsansat Citymanager. En støtte fra LK vil kunne matches med egne kontingentindtægter, og således sikre langtidspanlægning i de mange aktiviteter.

NHE ansøger LK om en fast økonomisk bevilling på 750.000 kr. årligt over de næste 4 år.

Økonomi

Der ansøges om i alt kr. 1,4 mio. over en 4 årig periode.

Indstilling

Administrationen indstiller

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter og tager stilling til ansøgningerne om økonomisk støtte til hovedbyernes handelsstandsforeninger

Beslutning

Afvist.

Bilag

Ansøgning Maribo handel og erhverv

Ansøgning Nakskov handel og erhverv

Punkt 6: Kommissorium for strategiske bymidteplaner for Maribo og Nakskov

01.11.00-P20-1-25

Sagsresumé

Byrådet har med budgetaftalen for 2025 vedtaget at arbejde med levende bymidter i kommunens to hovedbyer, Nakskov og Maribo, som strategisk fokusområde, fordi det er af afgørende betydning for hele Lolland Kommune, at de fungerer. Administrationen fremlægger kommissorium for strategiske bymidteplaner, som er rammen for arbejdet med udarbejdelse af strategisk bymidteplan for Maribo og samlet grundlag for det videre strategiske arbejde med bymidterne i begge hovedbyer.

Sagsfremstilling

Hovedbyerne fungerer som knudepunkter for service, kultur, detailhandel, uddannelse mm. for borgerne i byerne samt for hele oplandet omkring dem. Det er derfor vigtigt for både borgerne i selve byerne men også for hele kommunen, at hovedbyernes bymidter er levende og attraktive.

I hele landet er bymidterne i købstæderne generelt under pres pga. ændringer i befolkningens vaner, mønstre og dagligdag. Behovet for at gøre noget afspejler sig i, at der i Planloven er tilføjet et fokus på at arbejde strategisk med bymidter i byer mellem 4.000 og 20.000 indbyggere, og der er afsat puljer til at støtte op om arbejdet.

Det strategiske udviklingsarbejde er i gang i Nakskov. Den del af arbejdet, der foregår i regi af Nakskov 2030, viser vigtigheden af at have en god strategisk fysisk plan og at arbejde målrettet med en række indsatsområder. Arbejdet kræver ressourcer og investeringer. Det er nødvendigt, hvis indsatserne skal have en effekt. Resultaterne er tydelige og målbare, og det er også tydeligt, at interessen for og villigheden til at investere og bruge ressourcer i byen i øvrigt er steget i den forbindelse.

Maribo bymidte sakker lige nu bagud i forhold til Nakskov, og det er derfor vigtigt, at arbejdet med at understøtte det strategiske udviklingsarbejde for Maribo prioriteres.

Maribo har en række styrker og potentialer, som udover byens historie og geografi også omfatter et stabilt indbyggertal, tilvækst af internationale borgere og en interesse for investeringer i både boligudvikling og erhvervsarealer. Der er desuden etableret et samarbejde med Maribo Handel og Erhverv, som har stor interesse i at fremme udviklingen i bymidten.

Det anbefales, at der igangsættes et arbejde med udarbejdelse af en strategisk bymidteplan for Maribo med en samlet vision og konkrete indsatsområder. Planen udarbejdes med hjælp fra ekstern konsulent. Parallelt med dette arbejde fastholdes samarbejdet med Maribo Handel og Erhverv, herunder gennemførelse af mindre prøvehandling og/eller midlertidige tiltag i bymidten.

Det strategiske arbejde med bymidten i Nakskov fortsætter under Nakskov 2030, til sekretariatet nedlukkes. Der skal udarbejdes en plan for, hvordan arbejdet fortsættes herefter.

For begge byer udarbejdes en kortlægning af relevante data, der skal danne grundlag for det videre strategiske arbejde. Kortlægningen vil bl.a. se på demografi, funktioner i byerne mm.

Økonomi

Økonomiudvalget afsatte tilbage i 2021 kr. 300.000 til udarbejdelse af helhedsplaner for begge byer med særligt fokus på boligudvikling. Dette arbejde blev aldrig igangsat bl.a. grundet Covid19 o.a. Med henblik på at få en ekstern konsulentstøtte til udarbejdelse af en strategisk bymidteplan for Maribo vil der være behov for en yderligere bevilling på 300.000, så der bliver et samlet budget på kr. 600.000.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Det er som noget nyt blevet i krav i Planloven, at der i kommuneplanen skal indeholde en helhedsorienteret strategisk planlægning for bymidter i byer mellem 4.000-20.000 indbyggere. Planloven giver kommunerne udstrakt metodefrihed i måden dette krav efterleves. Lolland Kommune er i marts 2025 meddelt, at redegørelsen i forslag til Kommuneplan 2025-

2037 er opfyldt. Der er således ikke behov for et kommuneplantillæg for at leve op til kravet på nuværende tidspunkt. Det forventes, at der indarbejdes yderligere strategisk planlægning i kommuneplanen ved senere lejlighed.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

- arbejdet med strategisk bymidteplan for Maribo igangsættes
- der udpeges 1-2 medlemmer af Økonomi- og Erhvervsudvalget til deltagelse i en følgegruppe
- der afsættes 300.000 kr. til den strategiske fysiske udviklingsplan
- der afsættes 100.000 kr. til igangsættelse af midlertidige initiativer i 2025

Beslutning

Godkendt.

Udvalget udpeger Vibeke Grave og Henrik Jacobsen.

De kr. 300.00 til den strategiske fysiske udviklingsplan indgår i budgetforhandling for år 2026. Tidsplanen kvalificeres af følgegruppen.

Behandlingsplan

Oversendes til orientering i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget og Kultur og Fritidsudvalget med indstilling om udpegning af 1 medlem fra hvert udvalg

Bilag

Kommissorium - Strategiske bymidteplaner

Punkt 7: Ansøgning om kommunegaranti på 1,3 mio. kr. til Sønderby Vandværk

00.34.00-Ø60-1-25

Sagsresumé

Sønderby Vandværk på Femø ønsker at optage lån på 1,3 mio. kr., og der skal tages stilling til, om kommunen vil stille en garanti.

Sagsfremstilling

Sønderby Vandværk ansøger om en kommunegaranti på max. 1,3 mio. kr. til optagelse af lån. Baggrunden for anmodningen er sammenlægning af Femø og Sønderby vandværker.

De to vandværker på Femø er slået sammen pr. 1. januar 2025. Der er flere årsager til sammenlægningen, men en af de økonomisk væsentlige er, at begge vandværker stod overfor samlet set at skulle investere mellem 2-3 mio. kr. Ved en sammenlægning har man undgået udgiften til det ene vandværk. Desuden er det fundet, at en sammenlægning er den bedste måde at sikre rent drikkevand til en fornuftig pris - også i fremtiden.

Der er vurderet betydelige stordriftsfordele ved en sammenlægning, og det er anslået, at besparelsen vil andrag ca. 60.000 kr. årligt, hvilket vurderes sandsynligt. Imidlertid koster det også penge at sammenlægge de to vandværker, ikke mindst til dækning af omkostningerne til den nødvendige tilpasning af rørføring og vandværksbygningen i Sønderby.

Garantien stilles for lån optaget i KommuneKredit som et fastforrentet lån med en løbetid på 40 år. Lånet er vurderet at være inden for rammerne af de betingelser, der stilles for optagelse af lån til vandværker.

Ansøgningen er gennemgået, og det er påset, at det dækker låneberettigede udgifter i overensstemmelse med de af ministeriet beskrevne regler for garantistillelse.

Vandværkets økonomi er ligeledes gennemgået, og det er vurderet, at de har en forholdsvis sund økonomi. Det er vurderingen, at udgifter til renter og afdrag kan dækkes af besparelsen ved sammenlægningen, så det har ikke fået betydning for taksten. Nogle enkelte takster er dog ændret en anelse, men dette for at få samstemning af de to vandværkers takstblad efter sammenlægningen.

Den største risiko for vandværkets økonomi vil være at folk forlader Femø og ejendommene bliver nødlidende og der dermed ikke betales til vandværkets drift. Det vurderes ikke at være en eksisterende risiko på nuværende tidspunkt.

Økonomi

Jf. Lolland Kommunes finansielle strategi, skal der ud fra en foretagen kreditvurdering fastsættes en garantiprovision. Denne vurderes at udgøre 1 % svarende til 31.000 kr.

Der vil endvidere blive beregnet en årlig løbende garantiprovision på baggrund af restgælden. Satsen forventes at være 0,4%.

Garantiprovisionen indgår i kommunens regnskab som en renteindtægt.

Indstilling

Administrationen indstiller, at den ansøgte garanti på max. 1,3 mio. kr. godkendes under forudsætning af, at lånet hjemtages inden for rammerne af de betingelser der stilles for optagelse af lån til vandværker. Det forudsættes, at Sønderby Vandværk fremsender en endelig opgørelse over faktisk afholdte låneberettigede anlægsudgifter.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Ansøgning om garanti Sønderby Vandværk

Punkt 8: Bevilling til separatkloakering af Stormarksskolen

82.12.00-P20-1-24

Sagsresumé

Som følge af en varslings om påbud om separatkloakering anbefaler Sektor for Ejendomme og Faciliteter, at der bevilges 6.150.000 kr. til at supplere den eksisterende pulje til separatkloakering på Stormarksskolen. Dette er nødvendigt for at gennemføre projektet, som omfatter både separatkloakering og omfattende vedligeholdelse af kloakanlægget.

Sagsfremstilling

I forbindelse med spildevandsplan 2017-2027 er der på ejendommen Fastings Allé 1 i Nakskov, hvor Stormarksskolen ligger, modtaget varslingskrivelse vedrørende kommende påbud om separatkloakering. Et egentligt påbud forventes at blive udsendt meget snart.

Efter modtagelsen af varslingen har sektor for Ejendomme og Faciliteter igangsat en kortlægning af kloakanlægget på ejendommen og en egentlig projektering af separatkloakering. Under den indledende kortlægning, hvor kloakledninger bl.a. TV-inspiceres, er der fundet mange sammenfaldne kloakledninger og brud på installationen, hvilket har vanskeliggjort arbejdet med kortlægningen og budgetteringen.

Disse mange brud og sammenstyrtninger af kloakkerne gør, at en omfattende vedligeholdelsesopgave samtidig med separatkloakeringen er nødvendig og uopsættelig for at sikre, at kloakinstallationen fremadrettet vil være funktionsduelig. Der er konstateret adskillige rørbrud og forskudte samlinger på ledninger og brønde. Disse skader medfører, at spildevand kan sive ud i de omkringliggende jordlag i stedet for at blive ledt til rensningsanlægget som tilsigtet. Af miljømæssige hensyn er en renovering derfor særdeles nødvendig og hastende. Mange af skaderne er af en karakter, der kan føre til betydelige driftsforstyrrelser eller blokeringer og kræver ofte øjeblikkelig reparation. Vedhæftet som Bilag 1 er et udsnit af fotos fra kloakinspektionsrapporten, der viser eksempler på skaderne, hvoraf enkelte er kategoriseret som klasse 4. De dokumenterede skader udgør en akut problemstilling. Specielt er fejl i klasse 4 observationer, som straks skal medføre indgreb i ledningssystemet.

Projektet vil være meget omfattende og indgribende på ejendommen, som vil være i drift, mens kloakprojektet gennemføres. Projektet er planlagt til at blive gennemført i mindre etaper, hvor både skolens drift og projektets fremdrift tilgodeses. Det samlede projekt er budgetteret til en samlet omkostning på 8,6 millioner kroner. Dette beløb fordeler sig med ca. 4,6 millioner kroner til separatkloakering og de nødvendige renoveringsopgaver på det eksisterende kloakanlæg, som udgør de resterende cirka 4 millioner kroner. Den indledende planlægning og projektering frem til licitation er foretaget for den eksisterende pulje til separatkloakering. Der er i budgettet afsat kr. 400.000 til håndtering af forurenede jord. Der er ikke konkret kendskab til forureningsgraden på ejendommen, men kendskab til, at der har været en potentiel forurenende virksomhed på dele af ejendommen, før der blev etableret skole

Økonomi

Der er i eksisterende puljer til separatkloakering en resterende bevilling på kr. 2.450.000,-

Der er derfor behov for en supplerende bevilling på kr. 6.150.000 for at kunne gennemføre det samlede projekt.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Kloak separering skal lovmæssigt udføres jf. miljøbeskyttelseslovens kap. 3-4 - 5.5

Indstilling

Administrationen indstiller at:

1. der gives en anlægsbevilling på 6,125 mio. kr. til separatkloakering af stormarksskolen
2. bevillingen fordeles med rådighedsbeløbene på 4.625.000 kr. i 2025 og 1.500.000 kr. i 2026.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Sagen skal behandles i økonomiudvalget og byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Fotos af eksempler på skader

Punkt 9: Forslag og høring - Kommuneplantillæg og lokalplan for boligområde øst for Agerhønevej i Maribo

01.02.05-P16-290-23

Historik

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 4. december 2023 at igangsætte udarbejdelse af lokalplan for et nyt boligområde i forlængelse af Agerhønevej i Maribo.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning hos Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at "Forslag til Kommuneplantillæg 18" og "Forslag til Lokalplan 360-164 Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo" godkendes og sendes i 5 ugers offentlig høring. Mulighed for ekspropriation indarbejdes i lokalplanen.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune oplever en stigende efterspørgsel på boligområder i Maribo med mulighed for opførelse af åben-lav og tæt-lav byggeri - henholdsvis fritliggende parcelhuse og/eller rækkehuse, kædehuse og dobbelthuse. Det er på baggrund af denne interesse, og med et ønske om at understøtte en fortsat udvikling i Maribo, at "Forslag til Lokalplan 360-164 Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo" er udarbejdet.

Lokalplanområdet afgrænses mod vest af Agerhønevej, Bekkasinevej og Blæsenborgparken, mod øst af Nystedvej og et par enkelte boligejendomme, og mod nord og syd af marker og boligejendomme (**Bilag 1**).

Lolland Kommune ønsker med lokalplanen at give mulighed for, at boligerne kan opføres i 2 etager, hvorfor det forudsættes, at der udarbejdes et tillæg til Kommuneplan 2021-2033, som ændrer det maksimale antal etager fra 1,5 til 2. Hvis Kommuneplan 2025-2037 vedtages inden lokalplanen, kræves der ikke et kommuneplantillæg, da rammen er udlagt i Kommuneplan 2025-2037.

"Forslag til Kommuneplantillæg 18" (**Bilag 2**) og "Forslag til Lokalplan 360-164" (**Bilag 3**) giver mulighed for, at der kan etableres et attraktivt boligområde i Maribo, der forener borgernes og eventuelle tilflytteres ønsker om boliger med en beliggenhed med nærhed til natur og grønne områder, og som stadigvæk er tæt på byens funktioner, som dagligvarebutikker osv.

Lokalplanområdet er ca. 7 ha. og er i lokalplanen delt i 2 områder, der kan anvendes til boligformål med åben-lav og/eller tæt-lav bebyggelse. Der er mulighed for at opføre ca. 40-80 boliger i området. Boligbebyggelsen kan opføres i maks. 2 etager med en bygningshøjde på maks. 8,5 meter. Bebyggelsesprocenten for åben-lav bebyggelse er maks. 30 og maks. 40 for tæt-lav bebyggelse. For at sikre, at området fortsat vil fremstå åbent og grønt, hvis der vælges at bygge tæt-lav byggeri i én etage, er der fastsat bestemmelser om, hvor stort det samlede fodaftryk af bebyggelsen må være. Derudover fastsætter lokalplanen bestemmelser om, at der ved tæt-lav byggeri skal være variation i facaden og facadelængden, og at bebyggelsen skal opføres som boligenklaver omkring en fælles adkomstgivende boligvej eller sti.

For at understøtte [Bosætningsanalysen - Lolland Kommune \(lolland.dk\)](https://lolland.dk) fastsætter lokalplanen bestemmelser om, at der i hvert delområde skal udlægges et fælles friareal svarende til mindst 20 % af hvert delområde. Dette skal være med til at sikre, at området får en åben bebyggelsesstruktur med god udsigt og god adgang til grønne fælles friarealer.

Lokalplanen fastsætter ingen bestemmelser om facade- og tagmaterialer, da der i øjeblikket sker en stor udvikling af nye materialer, som det ikke ønskes at udelukke. For at området samlet får et roligt udtryk, fastsætter lokalplanen bestemmelser om, at udvendige bygningssider og tage farvemæssigt skal fremtræde i afdæmpede farver inden for jordfarveskalaen eller deres blanding med sort eller hvid.

Terrænet inden for lokalplanområdet er rimeligt kuperet. For hele lokalplanområdet gælder, at det eksisterende naturlige terræn så vidt muligt skal bevares, og bebyggelse, parkering og veje skal derfor indpasses i landskabet. Der gives dog mulighed for at overskydende jord fra lokalplanområdet kan bruges til terrænregulering, i form af et kuperet landskab på op til 2 meters højde, på de grønne fælles friarealer, ligesom der vil kunne foretages de nødvendige terrænreguleringer i forbindelse med etablering af tekniske anlæg som f.eks. regnvandsbassiner.

Lokalplanområdet overføres fra landzone til byzone ved den endelige vedtagelse af lokalplanen.

Da projektet i sin helhed er til gavn for almenvellet, vil der være mulighed for at træffe beslutning om ekspropriation, hvis der ikke er mulighed for indgåelse af en frivillig aftale om køb af arealet med ejer. Byrådets forventes at være sindet at forfølge projektet med ekspropriation, hvis det viser sig nødvendigt.

Idet rammerne i Kommuneplan 2021-2033, som lokalplanområdet er omfattet af, ikke giver mulighed for boliger i 2 etager, er det indarbejdet i Forslag til Kommuneplan 2025-2037. Forslag til Kommuneplan 2025-2037 er politisk behandlet i januar 2025.

Udarbejdelsen af lokalplanen sker sideløbende med den politiske behandling af forslag til Kommuneplan 2025-2037. Den endelige vedtagelse af lokalplanen forventes at blive politisk behandlet efter, at Kommuneplan 2025-2037 er endeligt vedtaget til sommer.

Hvis det viser sig, at den endelige vedtagelse af Kommuneplan 2025-2037 bliver udskudt, udarbejdes der et kommuneplantillæg til den gældende Kommuneplan 2021-2033, som vil blive politisk behandlet samtidig med lokalplanforslaget.

"Forslag til Lokalplan 360-164 - Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo" kan ses i en digital udgave på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=457>

Økonomi

Ved ekspropriation skal der være afsat nødvendige midler til realisering af projektet. Beslutningen om ekspropriation skal være truffet inden for 5 år efter endelig vedtagelse af lokalplanen.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lovgrundlag:

Planloven og miljøvurderingsloven.

Boligpolitik:

I Lolland Kommune skal der være gode og sunde boliger til alle livets faser og situationer. Familier skal kunne finde sig til rette i eget parcelhus med have, borgere i den tredje alder skal kunne nyde seniortilværelsen i fleksible og vedligeholdelsesfri rammer, de socialt indstillede skal kunne finde hjem i mere fællesskabsorienterede boformer. Lokalplanen er med til at realisere Lolland Kommunes vision om at sikre gode og sunde boliger i bæredygtige områder, og den understøtter kommunens bymønstre, hvor Maribo udgør en hovedby.

Nuværende kommuneplan (2021-2033)

I "Kommuneplan 2021-2033" ligger lokalplanområdet inden for kommuneplanramme [360-B3 Boligområde i Maribo øst](#), der udlægger området til boligområde til åben-lav og tæt-lav bebyggelse. Rammen fastlægger, at bebyggelsen højst må opføres i 1,5 etage med en maks. højde på 8,5 meter, samt en maks. bebyggelsesprocent på 40 for tæt-lav bebyggelse og maks. 30 for åben-lav bebyggelse. Lolland Kommune ønsker med lokalplanen, at give mulighed for boliger i 2 etager, hvorfor der skal udarbejdes et tillæg til kommuneplanen. Der er tale om en mindre ændring af kommuneplanrammen.

Kommende kommuneplan (2025-2037)

I "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" er ændringen af det maksimale antal etager fra 1,5 til 2 indarbejdet i kommuneplanrammen [360-B3-Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo](#).

Vedtages "Kommuneplan 2025-2037" før "Lokalplan 360-164 - Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo" vedtages endeligt, bortfalder "Tillæg 18 til Kommuneplan 2021-2033", idet lokalplanen så vil være i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

Lokalplan

Der er ingen lokalplan for området.

Lokalplanområdet er beliggende i landzone, og overføres til byzone ved den endelige vedtagelse af "Lokalplan 360-164 - Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo".

Ekspropriation

Det tidligere byråd har på byrådsmødet den 16. december 2021 tilkendegivet, at man var sindet at ekspropriere det nødvendige areal, hvis et køb ikke kunne gennemføres ved frivillig aftale.

Idet lokalplanen giver mulighed for ekspropriation, skal sagen godkendes af Byrådet.

Overtagelse af ejendommen

I forbindelse med den endelige vedtagelse af lokalplanen vil arealer i landzone overgå til byzone.

I det ejendommen benyttes til landbrug, har ejer mulighed for, inden 4 år efter overførslen fra landzone til byzone, at forlange ejendommen overtaget af kommunen for et beløb fastsat af taksationsmyndigheden efter de samme regler, der gælder for ekspropriation af ejendomme, jf. planlovens § 47a.

Miljøvurdering

Ifølge miljøvurderingsloven skal der foretages en miljøvurdering af planer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en miljøscreening har Lolland Kommune efter lovens § 10 vurderet, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering, da planerne ikke vurderes at danne grundlag for byggeri og anlæg, der medfører en væsentlig indvirkning på miljøet, hverken indenfor eller udenfor lokalplanområdet. Lolland Kommune har i vurderingen lagt vægt på, at planerne muliggør etablering af et nyt boligområde med ca. 40-80 boliger med grønne fællesområder, beliggende på et areal på ca. 7 ha. Planområdet er beliggende ud i landskabet, men parallelt med eksisterende by, og er ikke i konflikt med landskabelige- eller naturinteresser. Derudover medfører planerne umiddelbart heller ikke konflikt i forhold til trafik eller erhvervsmæssige miljøforhold.

Det er samtidigt vurderet, at planerne ikke påvirker et internationalt naturbeskyttelsesområde. Det nærmeste Natura 2000-område (N117 Maribosøerne) ligger ca. 400 meter fra planområdet, ligesom det eksisterende boligområde sydvest for. Områdets ændrede anvendelse anses ikke at medføre påvirkninger på det beskyttede Natura 2000-område, da det nye boligområde ikke vil medføre en så væsentlig befolkningsforøgelse, som ville kunne medføre et væsentlig øget brug eller slitage af Natura 2000-området.

Høring/Udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i min. 4 ugers offentlig høring. Administrationen anbefaler, at høringsfristen forlænges med 1 uge, så planforslagene sendes i 5 ugers høring, da planerne offentliggøres henover Kristi Himmelfartsdag, der er en helligdag.

Administrationen anbefaler, at der ikke afholdes et borgermøde i høringsperioden, da der ikke er et konkret projekt for området.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byråd, indstiller:

- at muligheden for ekspropriation indarbejdes i lokalplanen.
- at "Forslag til Kommuneplantillæg 18" og "Forslag til Lokalplan 360-164 Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo" godkendes og sendes i 5 ugers offentlig høring.
- at der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 7. april 2025, punkt 6:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Kort over området og Kommuneplanramme

Bilag 2 - Forslag til Tillæg 18 til Kommuneplan 2021-2033_UA

Bilag 3 - Forslag til Lokalplan 360-164. Boligområde øst for Agerhønevej i Maribo

Punkt 10: Forslag og høring - Kommuneplantillæg og lokalplan for naturhotel ved Bønderskov ved Birket

01.02.05-P16-17-24

Historik

Det daværende Teknisk Udvalg besluttede den 2. juni 2021 at sende et idéoplæg til Naturhotel i Bønderskov, Birket i offentlig høring. Planprocessen blev efterfølgende afbrudt som følge af en afgørelse fra Miljøstyrelsen, som meddelte afslag på etablering af ny bebyggelse i den eksisterende fredskov. Klagen omhandlede afslaget på dispensationen, og ikke kommuneplantillæg eller lokalplan. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ansøger har herefter revideret projektet med en udvidelse af et areal uden fredskovpligt, og ansøger har revideret den tilhørende ansøgning i overensstemmelse med udtalelser fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen om hotelbegrebet og fra Miljøstyrelsen om anvendelse af eksisterende bebyggelse i fredskov.

Planprocessen er derfor genoptaget efter anmodning fra ansøger.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at "Forslag til Kommuneplantillæg 20 - Feriehotel ved Birket" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" (**Bilag 2**) godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har modtaget en revideret ansøgning fra virksomheden Kudu, som ønsker at etablere et lille naturhotel ved Bønderskov, Birket. Naturhotellet skal bestå af en række glashytter, som kan tilbyde en anderledes naturnær overnatningsform. Her kan gæsterne opleve naturen på tættest hånd, sove under stjernehimlen og med kvaliteten samt komforten af et luksushotelværelse typisk i én til tre nætter. Glashytterne på Lolland er frontløbere i Danmark i forhold til den nye tendens inden for naturnær overnatning, og de har i 2022 modtaget støtte fra LAG Lolland-Falster.

Konceptet er med stor succes afprøvet i et pilotprojekt med en enkelt glashytte opstillet i 2022 i en have ved Magletving. Glashytten blev hurtigt optaget på Visit Danmarks liste over mest unikke overnatninger i Danmark, og rejsereportager med omtale i lokale, nationale og internationale medier har øget dens status som et rejsemål, der er værd at besøge. Visit-Lolland Falster omtaler glashytten som "Reason to go" til Lolland. Den har tiltrukket rejsende fra flere end 25 lande og med belægningsprocenter på over 95% i højsæsonen og over 70% i lavsæsonen, har den bevist sin evne til at levere en unik og ekstraordinær oplevelse. Senest er glashytten af Dansk Kyst- og Naturturisme udvalgt til at være med i projektet "NATURNÆTTER", som er et nyt projekt under "Program for naturnær overnatning" med fokus på at fremme udvikling af nye overnatningsformer i naturen. Projektet er støttet af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og VisitDenmark er med som projektpartner.

Naturhotellet ved Bønderskov skal bestå af 8 små 2-personers glashytter på ca. 20 m² indrettet med varme/kølesystem, dobbeltseng, spiseplads, fuldt udstyret køkken, toilet og bad, herunder evt. et udendørs kar-/vildmarksbad. En stor del af hytternes facade inkl. taget er lavet af glas, og dette giver frit udsyn 180 grader horisontalt og vertikalt direkte fra sengen. Arkitekturen af glashytten trækker naturen og omgivelserne ind i overnatningen. Reception og bispisningssted, som er forudsætning for hoteldrift, kan indrettes i de eksisterende bygninger i fredskoven.

Lokalplanområdet er opdelt i 2 områder henholdsvis med og uden fredskovpligt. Delområdet uden fredskovpligt ligger syd for den eksisterende fredskov, og det er i det område, glashytterne skal placeres. Lokalplanen bestemmer, at delområdet med glashytterne skal tilplantes, så det kommer til at fremstå som skov, hvormed området tilpasses det eksisterende bevaringsværdige landskab uden væsentlige visuelle ændringer. Lokalplanen indeholder også en række bestemmelser, som skal sikre en skånsom indpasning i og anvendelse af områdets natur, herunder krav til fjernelse, såfremt hoteldriften ophører.

"Forslag til Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" kan ses i en digital udgave på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/plan/11#/lokalplanid/465>.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lovgrundlag:

Planloven og miljøvurderingsloven.

Nuværende kommuneplan (2021-2033)

I Kommuneplan 2021-2033 ligger størstedelen af området indenfor rammeområde "360-R42 - Feriehotel ved Birket", der udlægger området til rekreativt område med feriecenter herunder feriehotel til maks. 10 enheder, samt konference-, fælles- og personalefaciliteter.

Den sydlige del af området er ikke en del af den eksisterende ramme, og der skal derfor udarbejdes et tillæg til kommuneplanen, som udvider den eksisterende ramme. Da der er tale om en mindre udvidelse af den eksisterende ramme, kan kommuneplantillægget vedtages af Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Da sagen i 2021 blev forelagt daværende Teknisk Udvalg, var der på det tidspunkt tale om en væsentlig ændring af daværende Kommuneplan 2017-2029, da der med kommuneplantillægget skulle udlægges en helt ny ramme. Derfor skulle der dengang være idéoplæg, hvormed kommuneplantillægget var at anse som værende af principiel karakter, hvormed sagen skulle godkendes af Byrådet. Rammen er sidenhen blevet indarbejdet og vedtaget med Kommuneplan 2021-2033. Men henset til, at kommuneplantillæg og lokalplan tilbage i 2021 var tiltænkt at skulle vedtages i Byrådet, anbefaler administrationen, at kommuneplantillæg og lokalplan vedtages af Byrådet.

Kommende kommuneplan (2025-2037)

I "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" er ændringen af rammen indarbejdet i kommuneplanrammen [360-R73 Feriehotel ved Birket](#).

Vedtages "Kommuneplan 2025-2037" før "Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" vedtages endeligt, bortfalder "Tillæg 20 til Kommuneplan 2021-2033", idet lokalplanen så vil være i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

Lokalplan

Der er ingen lokalplan for området. Lokalplanområdet er beliggende i landzone og forbliver i landzone efter vedtagelsen.

Miljøvurdering

Ifølge miljøvurderingsloven skal der udarbejdes miljørapport for planer, som omhandler projekter omfattet af miljøvurderingslovens Bilag 1 og 2, eller som kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Lokalplanen med tilhørende kommuneplantillæg er omfattet af lovens Bilag 2, og der er derfor udarbejdet en miljørapport for lokalplanen og for kommuneplantillægget. I miljørapporten beskrives, hvordan planernes realisering forventes at påvirke miljøet, og hvordan lokalplanens eventuelle miljøpåvirkninger skal overvåges. Da lokalplanen og kommuneplantillægget er tæt sammenfaldende med det projekt, som lokalplanen muliggør, er miljørapporten for planerne skrevet sammen med miljøkonsekvensrapporten for projektet. Den samlede rapport er medtaget som bilag i lokalplanforslaget.

Det er desuden vurderet, at planerne ikke påvirker et internationalt naturbeskyttelsesområde, idet det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 3,5 km nordøst for planområdet, og at et mindre naturhotel ikke vil medføre ændringer af Natura 2000-området.

Høring/Udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i minimum 4 ugers offentlig høring. Miljørapporten skal sendes i 8 ugers offentlig høring.

Administrationen anbefaler derfor, at høringsfristen for forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan sendes i høring i den samme periode på 8 uger, som miljørapporten.

Administrationen anbefaler, at der ikke afholdes et borgermøde i høringsperioden. Der blev i 2021 i forbindelse med idéoplægget afholdt et borgermøde, og det er samtidig administrationens vurdering, at antallet af naboer og andre interessenter er begrænset, og at disse i øvrigt vil blive direkte orienteret om planforslagene under den offentlige høring.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, indstiller:

- At "Forslag til Kommuneplantillæg 20 - Feriehotel ved Birket" og "Forslag til Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.
- At der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 7. april 2025, punkt 7:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Tillæg 20 til Kommuneplan 2021-2033 - Feriehotel ved Birket

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-166 Naturhotel ved Bønderskov, Birket

Punkt 11: Boligpolitisk handleplan 2025 - 2026

03.00.00-G00-1-25

Sagsresumé

Økonomiudvalget forelægges administrationens oplæg til Boligpolitisk handleplan for 2025-2026 til godkendelse.

På mødet vil administrationen fremlægge oplægget med vægt på anbefaling til policy for boligudvikling og konkret prioritering af boligprojekter.

Sagsfremstilling

Handleplanen for Boligudvikling udgør det konkrete redskab og prioriteringsværktøj, der skal indfri målsætningerne om både at kunne tilbyde attraktive og tidssvarende boliger og fjerne utidssvarende overskudsboliger. Dette for at sikre relevante boliger til kommunens borgere og potentielle tilflyttere.

Som opfølgning på afrapporteringen på det boligpolitiske fyrtårn i december 2024 samt temamødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 3. marts, er der udarbejdet et revideret forslag til boligpolitisk handleplan for perioden 2025-2026.

Den boligpolitiske handleplan består af 3 dele:

- Første del udgør selve rammesætningen for arbejdet i form af fyrtårnets overordnede målsætninger og hvordan kommunen kan arbejde med at realisere målsætningerne.
- Anden del udgør kort- og projektoversigt over aktuelle projekter, herunder angivelse af ejerforhold, projektypologi, antal boliger og status for boligprojekterne. Desuden en samlet fremskrivning på realisering af boligprojekterne i de to hovedbyer.
- Den tredje del udgør administrationens anbefaling til policy og prioritering af konkrete boligprojekter i handleplanens periode 2025-2026. Det er her særligt værd at bemærke, at der lægges op til en differentiering i i fht. hvilke boligprojekter, der forslås prioriteret i hhv. bymidter og i periferien af byerne bl.a.:
 - Almene boliger skal understøtte snarere end udkonkurrerer private boligprojekter.
 - Private projekter afsøges først.
 - Almene boliger til at fremme strategisk vigtige projekter, der ikke kan gennemføres på anden vis, herunder til fortætning af byerne, omdannelses af nedslidte ejendomme, fællesskabsorienterede boformer, byggeri med bæredygtig profil
 - For begge ejerformer gælder, at fortætning af bykerne opprioriteres i fht. udvidelse af byen i periferien

Hvor de tidligere prioriteringer fastlagt i den boligpolitiske handleplan 2024-2025 hovedsageligt bestod i udbud og salg af kommunalt ejede arealer omhandler denne handleplan opfølgning, videreførelse og færdiggørelse af allerede igangværende processer samt en række yderligere prioriteter, der anbefales prioriteret i den kommende periode.

Det bør dog bemærkes, at mere er tale om generationer af arbejdet med boligudvikling, idet der i praksis både arbejdes med realisering af nye boligprojekter og færdiggørelse af igangværende boligprojekter.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender forslag til Boligpolitisk Handleplan, herunder den foreslåede politiske prioritering

Beslutning

Udsat til næstkommende møde i ØKE.

Behandlingsplan

Den Boligpolitiske Handleplan oversendes efter godkendelse til orientering for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Forslag til boligpolitisk handleplan 100425.

Punkt 12: Industriparker

24.00.00-A00-2-23

Sagsresumé

På Økonomi- og Erhvervsudvalget den 20. februar 2025 godkendte udvalget, at administrationen skulle undersøge mulighederne for at ansøge om en af de 5 statslig udpegede industripark. Udvalget tilkendegav at der skulle tages udgangspunkt i en placering i Rødbyhavn.

Økonomi- og Erhvervsudvalget forelægges principgodkendelse på fremsendelse af ansøgning inden den 15. maj. På mødet gennemgås bilag 1. med opstillede forudsætninger, der vil indgå i ansøgningen og som skal bekræftes af Byrådet.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune iværksatte, som udløber af Folketingets beslutning i december 2023 om permanentgørelse af tunnelementfabrikken, et indledende arbejde af potentialet for fremadrettet drift og udvikling af hele produktionsområdet (havn og elementfabrik).

Formålet med at opretholde og videreudvikle produktionsfaciliteterne i Rødbyhavn er at sikre arbejdspladser og bosætning til gavn for hele Lolland-Falster.

Dette arbejde fandt sted i forår og sommer 2024 og har understøttet kommunens ambition om udvikling af en industripark med særligt fokus på grøn industri (fx betonelementer til havvind oa.) og industri, der kræver afgang til havn og havnefaciliteter i stor skala.

Behovet for sådanne faciliteter er bl.a. bekræftet af Havneudvalget rapport i 2024, CIP (Copenhagen Infrastructure Partners) og endvidere af den markedsdialog som Business Lolland-Falster har foretaget i sensommer/efterår 2024. Lolland Kommune har i udkast til kommende kommuneplan udlagt 780 HA bagareal for at sikre tilstrækkelige erhvervsarealer i tilknytning til havnen.

Regeringens udmelding om [Aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder](#) (den 25. oktober 2024), herunder specifikt muligheden for udpegning af en industripark, er derfor en naturlig opfølgning på det allerede igangsatte forarbejde.

Baggrunden for Rød løber aftalen er implementering af EU-forordningen Net Zero Industry Act og anbefalinger fra Life Science Rådet. Formålet er at sikre attraktive og konkurrencedygtige rammevilkår for produktionsvirksomheder. I aftalen lægges der særlig vægt på tiltrækning af internationale virksomheder, hvorfor Invest in Denmark også er tiltænkt en central rolle i international markedsføring af industriparkerne

Anlæg af Femern Bælt tunnelen har været en katalysator for udvikling af at betydeligt underleverandørnetværk lokalt og i det østlige Danmark til store anlægsprojekter, ligesom projektet har demonstreret, at det er muligt at tiltrække arbejdskraft, dansk men ikke mindst udenlandsk. For at understøtte især den udenlandske arbejdskrafts bosætning har Lolland Kommune bl.a. investeret i en international folkeskole og andre tiltag, der understøtter udenlandske arbejdstagere og deres familiers bosætning i kommunen. Disse strukturer vil blive udbygget i takt med udviklingen af industriparken.

Ansøgning om industripark

Efter endt høringsperiode på lovudkast udsendte Erhvervsstyrelsen den 10. marts 2025 et call til landets kommuner om udpegning af fem industriparker. Der er udarbejdet en række kriterier som skal dokumenteres i ansøgningen.

Ansøgningsfristen er d. 15. maj og Regeringen og aftalepartierne vil tage stilling til udpegning af nye industriparker inden udgangen af 2025. Vurderingen vil tage udgangspunkt i opfyldelse af kriterierne, en kommune- og erhvervsdialog samt en statslig screening af arealerne.

Af bilag 1 fremgår nogle af de centrale betingelser som kommunen skal forpligte sig til.

Økonomi

Det er en forudsætning for at kunne ansøge Erhvervsministeriet om en udpegning til industripark i Rødbyhavn, at der udvises en betydelig kommunal opbakning til ansøgningen.

Udover, at området er udlagt i den kommende Kommuneplan 2025-2037, har kommunen også undersøgt forskellige organisationsformer, hvor Lolland Kommune kan indtage en større eller mindre rolle i drift og udvikling af en

industripark. Der forestår en endelig afklaring i samarbejde med det statslige organer og kommercielle aktører.

Det forudsættes endvidere, at kommunen bakker op om projektet økonomisk. Dette kan indbefatte strategisk arealopkøb (ekspropriering), byggemodning, myndighedsarbejde, erstatning til grundejere, etablering af nødvendig infrastruktur inklusive forsyning mv.

En del af udgifterne vil være låneberettiget og andre vil over tid modsvares af indtægter fra fx salg af jord. Der må imidlertid forventes en betydelig anlægsudgift over de næste 10-15 år, hvor industriparken udvikles. Der er udarbejdet et overslag på den samlede investering for Fase 1 forventes at beløbe sig i 350 mio. kr., der formodes at kunne lånefinansieres, såfremt ejerskabet over havnen bliver Kommunalt. Alternativ vil det være en forudsætning at staten finansierer denne udvidelse.

Høring/Udtalelse

Økonomiudvalget i Guldborgsund Kommune forventes at tilslutte sig opbakning til udpegning af en industripark i Rødbyhavn den 7. april 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget overfor Byrådet indstiller, at

- Byrådet bakker op om udvikling af en industripark i Rødbyhavn, jf. Bilag med opstillede forudsætninger
- Lolland Kommune principgodkender at afsætte den nødvendige økonomi til etablering af en industripark i Rødbyhavn.
- Der vil afsættes de nødvendige ressourcer til en hurtig og smidig sagsbehandling for industriparkens virksomheder.
- Der arbejdes på etablering af jernbane i industriparken

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bilag

Industripark Bilag 1

Punkt 13: Befolkningsprognose 2025

00.01.00-A00-4-25

Sagsresumé

Sagen præsenterer befolkningsprognosen 2025 for Lolland Kommune. Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Økonomisk Sekretariat har - i samarbejde med COWI - udarbejdet en revideret befolkningsprognose for 2025 og frem til 2035. Modsat tidligere år præsenteres ingen alternative scenarier, hvilket skyldes, at scenarierne synes uproportionelle med den faktiske befolkningsudvikling i 2024, hvor kommunen mistede 510 borgere.

Befolkningsprognosen er beregnet med udgangspunkt i historiske data vedrørende flyttebalance, vandringsbalance samt fødselsoverskud.

I den nye befolkningsprognose er det forventningen, at befolkningstilbagegangen i perioden 2025 til 2035 vil være på 7,6 procent. Det er forventningen i prognosen, at antallet af børn i alderen 0 til 16 år vil falde med 14,1 procent, ligesom antallet af erhvervsaktive i alderen 17 til 66 år forventes at falde med 10,7 procent. Antallet af personer over 67 år forventes omvendt at stige med 1,8 procent i samme periode.

Befolkningsprognoses forventning til udviklingen i 2025 er en befolkningstilbagegang på 233 personer. Når befolkningstilbagegangen forventes halveret i forhold til 2024, hænger det sammen med, at boligprogrammet i Lolland Kommune tilsiger 161 nye indflytningsklare boliger i 2025. En så stor forøgelse af boligmassen vil alt andet lige medføre færre fraflytninger til andre kommuner samt tiltrække flere tilflyttere. Til sammenligning kan det nævnes, at der i 2024 blev opført 14 nye boliger i Lolland Kommune.

I befolkningsprognosen er det de seneste tre års data (2022 til 2024) vedrørende antal fødte og døde, og de seneste to års data (2023 og 2024) for tilflyttede, fraflyttede, indvandrede og udvandrede, der ligger til grund for resultatet. Samtidig er der ligeledes indarbejdet Udlændinge- og Integrationsministeriets estimat på 69 flygtninge til Lolland Kommune i 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller befolkningsprognosen godkendt.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Befolkningsprognose for Lolland Kommune 2025 til 2035.UA

Punkt 14: Godkendelse af administrationsgrundlag for håndtering af nybyggeri af almene boliger i Lolland Kommune

03.02.00-A26-1-25

Sagsresumé

Sagen forelægges til Økonomi- og Erhvervsudvalgets godkendelse mhp. at styrke administrationsgrundlaget i sager vedr. alment nybyggeri.

Sagsfremstilling

Da såvel byggeaktiviteten som godkendelse af byggeri af nye almene boliger har været på et minimum de seneste 10 år, har der i forbindelse med den nuværende spirende aktivitet vist sig behov for et klart administrationsgrundlag. Et udkast hertil er bilagt sagen.

Sagstyperne er forskellige fsv. at der er tale om rene almene nybyggeriprojekter, eller der er tale om blandet byggeri med en andel alment og en andel privat byggeri, men i administrationsgrundlaget, lægges der op til, at de behandles ens og at indgangen er den sammen.

Administrationsgrundlaget peger således på, at almenboligsektorens ønsker til nybyggeri rejses i den årlige styringsdialog, således at kommunen er i stand til at vurdere og prioritere sagerne. Det betyder derfor at både samarbejdspartnerne og kommunen – politikere såvel som administration – vedholdent skal respektere årshjulet og dermed ensretningen af sagsgang og -behandlingen.

Sagerne omkring almene boliger på Namsosvej og Engvej i hhv. Maribo og Nakskov har tydeliggjort behovet for intern koordination, og et evt. nybyggeri Nørrevold/Vejlegade i Nakskov har vist et tydelig behov for signalgivning til samarbejdspartnere om såvel proces som indhold og forventninger. Foruden disse svar, skal administrationsgrundlaget også medvirke til at tydeliggøre det lange aftræk i nybyggerisager.

Administrationsgrundlaget ledsages af en indflyvning i pixiformat til den almene boligsektor [*Almen boligsektor i Lolland Kommune – en a-z*], som er tiltænkt til introduktion til det nye byråd næste år, men det er forhåbningen, at den også kan medvirke til at fremme af forståelsen i almenboligsager i indeværende byrådsperiode.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget:

- Godkender administrationsgrundlaget, samt
- Tager ind pamfletten 'Almen boligsektor i Lolland Kommune – en A-Z' til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Ad 1) Godkendt

Ad 2) Orientering taget til efterretning.

Behandlingsplan

ØKE

Bilag

Pixi - Almen boligsektor i Lolland Kommune a-z.pdf

Bilag 1 - udkast til administrationsgrundlag for håndtering af nybyggeri af almene boliger i Lolland Kommune

Punkt 15: Hensigtsmæssig løsning for skolerne i Nakskov

17.01.00-G01-1-24

Historik

Af sag: Proces vedr. dialog om skoledistrikterne i Nakskov

17.01.04-G00-1-24

14. marts 2024

Børne- og Skoleudvalget har igennem nogle år beskæftiget sig med skoledistrikterne i Nakskov ud fra følgende udfordringsbillede:

- Skoleindskrivningen har i en årrække givet anledning til diskussioner om frit skolevalg, idet søgningen til Stormarkskolen fra Byskolens distrikt overstiger kapaciteten indenfor rammerne af frit skolevalg
- En høj privatskolefrekvens bl.a. som følge af, at mange får afslag på frit skolevalg
- Sociodemografiske forskelle på de to skoledistrikter
- Muligheder for at opnå besparelser via klasseoptimering på tværs af de to skoler
- Større vi-følelse om folkeskolen i Nakskov - undgå polarisering i "dem-og-os".

Et flertal i Byrådet har i forligstekst omkring skolelukninger fra juni 2023 tilkendegivet, at

"Børne- og Skoleudvalget får - som en del af fyrtårnet Fremtidens skole - til opgave at vurdere på skoledistrikterne fremover, herunder fremkomme med forslag til Byrådet til en mere hensigtsmæssig løsning i Nakskov, der i højere grad styrker fællesskaberne omkring kommunens skoletilbud. En ny løsning skal vedtages i indeværende byrådsperiode og kunne implementeres senest i august 2027."

Samme tilkendegivelse fremgår af budgetforliget for 2024. De to skolebestyrelser har derfor været inviteret til dialog i april 2024.

Sagsfremstilling

Børne- og Skoleudvalget skal jf. forligsteksten i Budget 2024 komme med forslag til Byrådet til en mere hensigtsmæssig løsning for folkeskolerne i Nakskov, der i højere grad styrker fællesskaberne omkring kommunens skoletilbud. En ny løsning skal vedtages i indeværende byrådsperiode og kunne implementeres senest i august 2027.

Der har den 6. februar 2025 været afholdt møde mellem Børne- og Skoleudvalget og skolebestyrelserne fra Stormarkskolen og Byskolens.

Bestyrelserne ønskede en struktur, hvor der fortsat er to selvstændige skoler i Nakskov. Desuden ønskedes en ændring af skoledistrikterne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1.

1. Det indstilles til byrådet, at arbejdet med udviklingen af kvaliteten af skolerne i Nakskov, så flere tilvælger den lokale folkeskole, indgår i den nye strategi for folkeskolen, som fremlægges for byrådet i 2025.

2. Udvalget beslutter, om det skal indstilles til byrådet, at arbejdet med udviklingen af kvaliteten inkluderer, at Stormarkskolens og Byskolens distrikter sammenlægges under en samlet skole pr. 1. august 2027.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 6. februar 2025, punkt 2:

Fraværende: Jesper Volmer

Drøftet og genoptages ved marts mødet.

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 13. marts 2025, punkt 6:

Ad 1 Godkendt.

Ad 2 Et flertal i udvalget bestående af Thomas Østergård (A), Eric Steffensen (A), Michael Knudsen (A), Gry Hernø (A), Per Kim Nielsen (F) indstiller til, at skoledistrikterne forbliver som de er i dag. Imod stemte: Tine Vinter Clausen (V), Jesper Volmer (V)

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Ad 1) Indstilles godkendt

Ad 2) Flertallet i udvalget indstiller til, at skoledistrikterne forbliver som de er i dag.

Imod stemte: Tine Vinter Clausen (V), Merete Meyer (V)

Bilag

Faktaark til BSU februar 2025 v5

Svar fra skolebestyrelserne i Nakskov efter møde med BSU i april 2024

Punkt 16: H.N. Andersen Kollegiet - Budget 2025-2026

00.32.00-G01-27-19

Sagsresumé

Bestyrelsen for H.N. Andersen Kollegiet har fremsendt budget for perioden 1. august 2025 til 31. juli 2026 til godkendelse af Lolland Kommunes byråd. Bestyrelsen har den 27. februar 2025 godkendt budgettet for 2025-2026 med tilhørende bemærkninger og forbehold.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen for H.N. Andersen Kollegiet har fremsendt budget for perioden 1. august til 31. juli 2026 til godkendelse af Lolland Kommunes byråd. Bestyrelsen har den 27. februar 2025 godkendt budgettet for 2025-2026 med tilhørende bemærkninger og forbehold.

Budgettet for perioden 1. august 2025 til 31. juli 2026 er ifølge bestyrelsens bemærkninger til budgettet udarbejdet efter gældende lovgivning, som foreskriver, at der skal være balance mellem kollegiets indtægter og udgifter.

Bestyrelsen indstiller, at der i budgetåret foretages vedligehold og fornyelser i overensstemmelse med den udarbejdede vedligeholdelsesplan af den 10. februar 2025.

Der er afsat 833.000 kr. til vedligehold og fornyelser jævnfør vedligeholdelsesplan af den 10. februar 2025. Der er afsat :

- 250.000 kr. til påbegyndelse af udskiftning af vandrør i kælderen .
- 50.000 kr. til behandling af sternbeklædning
- 50.000 kr. til fliser ved hovedindgang .
- 75.000 kr. til fornyelse af hovedindgang ved Violvej 9, nye fliser

Derudover er 2/3 del af arbejdet med udskiftning af tagbeklædning foretaget. Den sidste 1/3 del er fremrykket, så arbejdet vil blive udført inden sommeren 2025. Der vedligeholdes ud fra vurdering af nødvendighed/behov, og derfor forekommer der tidsforskydninger i forhold til vedligeholdelsesplanen.

Seneste huslejeregulering er foretaget pr. 1. oktober 2024 og får fuld effekt i budget 2025-2026.

Kollegiets samlede udgifter for budgetåret udgør 2,6 mio. kr. og er afdækket med tilsvarende indtægter med tilsvarende indtægter, inklusive tilskud fra Lolland Kommune - tilskuddet udgør 200.000 kr. De samlede udgifter er 52.000 kr. højere end de tilsvarende udgifter i budgettet for 2024-2025.

Bestyrelsen gør i forbindelse med fremsendelsen af budgettet for perioden 1. august 2025 til 31. juli 2026, i lighed med tidligere år opmærksom på følgende forbehold og forudsætninger om det udarbejdede budget:

- Statslånene afvikles med 150.000 kr./år efter aftale med statens administration.
- Opsparede likvider er øremærket til vedligehold og fornyelser.
- Jævnførende aftale med Lolland Kommune foretages der vedligehold og fornyelse efter vurdering om prioritet/nødvendighed, og vedligeholdelsesplanen følges dermed ikke punktligt.
- Tallene er pl-reguleret.
- Fortsat tilskud fra Lolland Kommune på 200.000 kr.
- Lejetabet er fastsat til 8,5%.

Derudover fremsender kollegiet reviderede vedtægter. Bestyrelsen har foretaget en ændring under kapitel 3 §4, og ændringen består i, at det med virkning for valgåret i år ikke længere er en indstilling fra CELF's bestyrelse, men derimod ledelsen for CELF, som efter indstilling fra Campus Nakskovs ejerforening, der foretager udpegningen af medlemmer til H.N. Andersenens bestyrelse. Udpegningen af de 2 medlemmer + suppleanter sker således efter indstilling fra ledelsen for de uddannelsesinstitutioner, som har til huse på Søvej 6, og hvis uddannelsessøgende forudsættes at være beboere på H.N. Andersen Kollegiet. Formålet med ændringen er også fremadrettet at sikre en lokal forankring i kollegiets bestyrelse.

Den foreslåede ændring af kollegiets vedtægter er i overensstemmelse med BEK nr. 666 af 27/09-1991 "bekendtgørelse om organisation af ungdomsboliger, der er opført med offentlig støtte" kapitel 2 §4.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- At kollegiets budget for perioden 1. august 2025 til 31. juli 2026 godkendes med de af bestyrelsens og økonomisektorens bemærkninger.
- At kollegiets reviderede vedtægt under kapitel 3 §4 vedrørende udpegning af medlemmer og suppleanter til H.N. Andersen Kollegiets bestyrelse godkendes.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Bilag

Budget H.N. Andersen Kollegiet 2025-2026

Vedtægter H.N. Andersen Kollegiet

Punkt 17: Fyrtårnsdrøftelse i udvalget

00.15.10-P00-1-24

Sagsresumé

Sagen er en drøftelsessag, hvor udvalget bedes drøfte fyrtårnsporteføljen og de justeringer til den, der blev præsenteret på byrådsseminaret den 28. januar 2025

Sagsfremstilling

Et af temaerne på byrådets seminar d. 28. januar 2025 handlede om de strategiske fyrtårne og behovet for at justere dem i indeværende byrådsperiode.

Direktionen fremlagde på seminaret et forslag til justeringer for byrådet.

Dette i lyset af at det snart er 2,5 år siden, fyrtårnene blev besluttet, og der er sket meget både lokalt og nationalt siden da.

På byrådsseminaret var der et ønske om yderligere politisk drøftelse af fyrtårnene.

Dette er tilgodeset ved fyrtårnsdrøftelser i alle fagudvalgene i april.

I forlængelse heraf lægges der her op til, at ØKE drøfter fyrtårnsporteføljen d. 22. april.

Udvalget bedes således på dette møde drøfte:

- Hvad der skal ske med udvalgets fyrtårne i indeværende byrådsperiode
- Hvad udvalget anser for væsentligt at viderebringe omkring udvalgets fyrtårne til et nyt udvalg på den anden side af valget.

Alle udvalg drøfter fyrtårnene "Kommune i en ny virkelighed" og "International bosætning og rekruttering". Derudover har alle udvalg mulighed for at give kommentarer på de øvrige fyrtårne.

Når fyrtårnsdrøftelserne er gennemført, vil ØKE og dernæst Byrådet blive forelagt en sag vedrørende det videre arbejde med fyrtårnene i indeværende byrådsperiode.

Sagen her er vedlagt "Forslag til justeringer af fyrtårnsporteføljen 2025", som præsenteret på byrådsseminaret i januar 2025 samt et alternativt forslag til justeringer i forlængelse af byrådsseminaret.

Kommunaldirektør Thomas Knudsen deltager under punktets behandling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter ovenstående spørgsmål med henblik på at give input til en eventuel revidering af fyrtårnsporteføljen

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Drøftet

Behandlingsplan

Punktet har været drøftet på alle fagudvalg i april

Bilag

Alternativt justeringsforslag

Forslag til justeret fyrtårnsportefølje 2025

Punkt 18: Udtalelse til Ankestyrelsen om støtte til multihal i Maribo

00.22.02-G01-2-25

Sagsresumé

Ankestyrelsen har fremsendt tilsynsudtalelse af den 20. februar 2024 om støtte til projekt om en multihal.

Ankestyrelsen beder byrådet i Lolland Kommune om, inden den 2. maj 2025 at oplyse, hvad udtalelsen giver byrådet anledning til.

Sagsfremstilling

Lolland Kommunes Byråd behandlede på byrådsmødet i oktober 2015 sag om anlægsstøtte, udgørende kr. 10 mio., til etablering af multihal under Den Selvejende Institution Maribo Hallerne.

Lolland Kommunes Økonomi- og Erhvervsudvalg behandlede efterfølgende, den 11. april 2019 sag om støtte, udgørende kr. 250.000, til udarbejdelse af ny projektbeskrivelse og videreudvikling af Multihals-projektet i samarbejde med arkitektfirmaet Keingart.

Social- og Indenrigsministeriet rettede i juni 2020 henvendelse til Lolland Kommune vedrørende ovennævnte støtter.

Ankestyrelsen udbad i marts 2021 Lolland Kommune om udtalelse til Kommunens støtte til Multihal-projektet og status på projektet. Byrådet i Lolland Kommune udtalte til Ankestyrelsen i april 2021, at denne vurderede, at der lovligt kunne ydes anlægsstøtte på kr. 10 mio. til den procentvise andel, der ikke udgjorde kommercielle aktiviteter i Multihallen. Byrådet udtalte ligeledes, at Multihalprojektet ikke var igangsat.

Den Selvejende Institution Maribo Hallerne har efterfølgende opgivet Multihal-projektet grundet manglende finansiering. Institutionens beslutning om opgivelse af Multihal-projektet har ikke været behandlet af Lolland Kommunes Byråd.

Som følge opgivelsen af Multihal-projektet har Lolland Kommune ikke foretaget udbetaling af anlægsstøtte på kr. 10 mio. samt støtte på kr. 250.000 til ny projektering.

Lolland Kommune har taget Ankestyrelsen orientering om, at der ikke kan ske lovlig opdeling af anlægsstøtte til Multihal-projektet til efterretning. I medfør heraf foretager Lolland Kommune en løbende kontrol med det ydede driftstilskud til Den Selvejende Institution Maribo Hallerne, hvormed at Lolland Kommune udfører en fordeling på Institutionens udgifter og indtægter på henholdsvis støtteberettiget og kommerciel aktivitet til sikring af, at driftstilskuddet øremærkes lovlige aktiviteter.

I medfør af ovennævnte redegørelse, er udkast til Lolland Kommunes byråds besvarelse af Ankestyrelsen tilsynsudtalelse af den 20. februar 2025 vedhæftet som bilag.

Ankestyrelsen har meddelt fristudsættelse for Lolland Kommunes besvarelse til den 2. maj 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at vedhæftede udkast til besvarelse af Ankestyrelsens tilsynsudtalelse af den 20. februar 2024, godkendes til fremsendelse.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Bilag

Brev fra Ankestyrelsen, j. nr. 21-4760

Udtalelse til Ankestyrelsen, j.nr. 21-4760

Punkt 19: Udtalelse til Ankestyrelsen om initiativsager

00.01.00-G01-3-25

Sagsresumé

Ankestyrelsen har fremsendt tilsynsudtalelse af den 7. februar 2025 om initiativretten.

Ankestyrelsen beder byrådet i Lolland Kommune om, inden den 2. maj 2025 at oplyse, hvad udtalelsen giver byrådet anledning til.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har i tilsynsudtalelse af den 7. februar 2025 vurderet, at Lolland Kommunes byråd handlede i strid med kommunestyrelseslovens bestemmelser om initiativretten.

Tilsynsudtalelsen giver anledning til følgende:

Borgmesteren er forpligtet til at sørge for, at dagsordenen og tilhørende bilag, udsendes til byrådsmedlemmerne senest 4 hverdage inden Byrådets møder, jf. kommunestyrelseslovens § 8, stk. 4.

Ethvert medlem af Byrådet kan indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom, jf. kommunestyrelseslovens § 11, stk. 1. Der gælder den begrænsning i et Byrådsmedlems ret til at få en sag på dagsordenen, at et medlem normalt ikke kan kræve at få en sag optaget til fornyet behandling, når Byrådet én gang har truffet beslutning i den, medmindre der foreligger nye oplysninger eller ændrede forhold, der medfører en væsentlig ændring i beslutningsgrundlaget.

Vurderingen af hvorvidt der foreligger nye oplysninger eller ændrede forhold, foretages af Byrådet.

Et byrådsmedlem, der på Byrådsmøder ønsker ordet, skal rette henvendelse til borgmesteren, der giver ordet til medlemmerne i den orden, hvori de har begæret det, jf. kommunestyrelseslovens § 4, stk. 3.

Byrådsmedlemmer har ret til at få ordet til godkendelse af dagsordenen i forhold til at udtale sig om sagers optagelse på eller afvisning fra dagsordenen, men er afskåret fra at udtale sig om sagers indhold.

Ovennævnte forretningsgang for behandling af initiativsager er taget til efterretning samt implementeret af Lolland Kommunes byråd. I medfør heraf er udkast til besvarelse af Ankestyrelsen tilsynsudtalelse af den 7. februar 2025 vedhæftet som bilag.

Ankestyrelsen har meddelt fristudsættelse for Lolland Kommunes besvarelse til den 2. maj 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at vedhæftede udkast til besvarelse af Ankestyrelsens tilsynsudtalelse af den 7. februar 2025, godkendes til fremsendelse.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Merete Meyer

Indstilles godkendt.

Bilag

Brev fra Ankestyrelsen, sag nr. 22-26409

Udtalelse til Ankestyrelsen, j. nr. 22-26409

Punkt 20: Borgerrådgiverens årsrapport 2024

00.30.00-P20-1-25

Sagsresumé

Borgerrådgiveren fører tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne af Byrådet.

Borgerrådgiveren udarbejder en årlig beretning, som forelægges Økonomi- & Erhvervsudvalget og Byrådet til orientering.

Sagsfremstilling

Borgerrådgiverfunktionen er oprettet efter lov om kommunernes styrelse § 65 e, og har haft virke i Lolland Kommune siden 1. marts 2022.

Borgerrådgiverens opgave er at føre tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne af Byrådet.

Borgerrådgiveren har især fokus på at sikre borgernes retssikkerhed og samspillet mellem borger og kommune.

Borgerrådgiveren skal bl.a. kunne bistå med:

- At hjælpe borgere med at forstå afgørelser fra kommunen
- At oplyse om regler for sagsbehandling inden for kommunens myndighedsområde
- At rådgive om klagemuligheder
- At hjælpe med at genskabe dialogen mellem borgere og kommunens medarbejdere, hvis der er opstået konflikt

Borgerrådgiveren har i 2024 behandlet henvendelser fra i alt 255 borgere.

I 2023 var antallet af henvendelser 185, og i 2022 (10 måneder) var antallet af henvendelser 165.

Der har således i 2024 været en stigning i antallet af henvendelser på 37 % (ift. 2023).

Økonomi

Det bemærkes at nuværende finansieringsaftale for borgerrådgiverfunktionen udløber pr. 31. december 2025, og der skal derfor senest ifm. dette års budgetaftale tages stilling til funktionens videre drift.

Indstilling

Administrationen indstiller,

1. at Borgerrådgiverens Årsrapport 2024 tages til efterretning
2. at Byrådet ifm. forhandlingerne om Budget 2026 forholder sig til Borgerrådgivningsfunktionens fremtidige drift

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Merete Meyer

Oversendes til byrådets behandling

Bilag

Borgerrådgiverens årsrapport 2024

Punkt 21: Byrådets introduktionsprogram 2026: Forslag til elementer

00.01.00-A21-1-25

Sagsresumé

Sagen er en beslutningssag. ØKE skal beslutte, hvilke elementer, der skal indgå i et introduktionsprogram for det nye byråd 2026-2029 - dels på byrådsniveau og dels på udvalgsniveau.

Sagsfremstilling

Et nyt byråd tiltræder d. 1. januar 2026.

Denne sag er vedlagt et overordnet forslag til et introduktionsprogram for det samlede nye byråd og et forslag til en ramme for introduktionen på udvalgsniveau.

Det foreslåede program ligger tæt op ad det program, der blev gennemført for det siddende byråd.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender forslaget til introduktionsprogram for det nye byråd og rammen for introduktion på udvalgsniveau.

Herefter vil den konkrete planlægning - herunder kalenderbookninger - gå i gang.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Merete Meyer

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 22. april

Byrådet forventeligt d. 30. april

Bilag

Forslag til ramme for introduktion på udvalgsniveau ØKE

Forslag til elementer i en samlet introduktion af nyt byråd 2026 til ØKE

Punkt 22: Åben orientering

00.01.00-G01-20-24

Sagsfremstilling

Åben orientering til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 22. april 2025.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen, Merete Meyer

Planlægning af ekstraordinære byrådsmøder.

Punkt 23: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-20-24

Fraværende: Steffen Rasmussen, Merete Meyer

Intet

Punkt 24: Lukket: Klage over bortfald af alkoholbevilling til Sportsbaren

22.01.01-K02-1-25

Fraværende: Steffen Rasmussen, Merete Meyer

Sag om bortfald af alkoholbevilling tilbagevises til Bevillingsnævnet for fornyet behandling.

Punkt 25: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-20-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra møde i Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde den 22. april 2025.

Beslutning

Godkendt.